

Benedictô XVI, Vị Giáo Hoàng của những ngõ ngàng

Aleteia - John Burger – Thanh Quảng sdb

Cuộc đời, sự nghiệp, trí tuệ và đức hạnh

Đức Giáo Hoàng danh dự Bênêđictô XVI đã qua đời. Vị giáo hoàng 95 tuổi qua đời trong Tu viện Mater Ecclesiae tại Vatican vào ngày 31 tháng 12 lúc 9:34 sáng. Ngài đã qua đời tại tu viện nơi ngài ẩn mình trong 9 năm qua, kể từ khi từ nhiệm giáo hoàng lịch sử vào năm 2013.

Cái chết của Đức Bênêđictô đánh dấu lần đầu tiên sau sáu thế kỷ, một Người kế vị Thánh Phêrô qua đời khi không tại chức. Người cuối cùng là Giáo hoàng Gregory XII. Nhưng đây chỉ là một trong nhiều điều thú vị của cuộc đời Đức Joseph Alois Ratzinger. Ngài là một người - một giáo hoàng - có nhiều điều ngõ ngàng...

Sự thông minh về trí tuệ và thái độ hòa nhã

Joseph Fessio, linh mục Dòng Tên, người sáng lập Ignatius Press và là một cựu sinh viên tiến sĩ dưới sự hướng dẫn của Đức Ratzinger cho hay: Đức Hồng Y Ratzinger/Giáo hoàng Benedict được mọi người biết đến ngay sau khi ngài được bầu làm giáo hoàng. Mọi người nhận ra rằng Panzerkardinal, Người điều hành Vatican, không cứng nhắc nhưng với nhiều ngõ ngàng...

Một cuộc sống lâu dài đáng ngạc nhiên

Người ta đã ngạc nhiên Giáo hoàng Benedict có thể sống thọ được như vậy. Vào tháng 2 năm 2018, tuần báo Neue Post của Đức đã đăng một cuộc phỏng vấn với Đức Ông Georg Ratzinger (anh trai của cựu giáo hoàng đã qua đời vào tháng 7 năm 2020), khi Đức ông cho hay Đức Benedict đang mắc một căn bệnh thần kinh, căn bệnh này đang khiến Ngài bị tê liệt từ từ... Điều này đã bị Vatican phủ nhận.

Nhưng nhật báo "Tin Chiều" của Ý (*Il Corriere della Sera*) đã đăng một lá thư của chính Đức Bênêđictô, trong đó nói nên việc ngài sắp qua đời: "Khi thể lực của tôi dần

suy yếu, thì trong nội tâm, tôi đang trên đường hành hương về Nhà Cha,” Đức Giáo hoàng Danh dự đã viết trong lá thư ngày 5 tháng 2 năm 2018.

Vào ngày 1 tháng 4 năm 2021, tờ Die Tagespost định kỳ của Đức đã đưa tin của vị thư ký lâu năm của Đức Bênêđictô XVI, Đức Tổng Giám mục Georg Gänswein, người đã tiết lộ rằng Đức Bênêđictô chỉ còn sống được vài tháng sau khi từ nhiệm...

Nhưng đến cuối tháng 1 năm 2020, Vị Giáo hoàng danh dự đã phát hành một Cuốn sách có tựa đề Từ sâu thẳm trái tim chúng ta: Chức linh mục, Độc thân và Khủng hoảng của Giáo hội Công giáo được coi là nỗ lực cuối cùng nhằm ngăn cản Giáo hoàng Phanxicô mở ra khả năng phong chức linh mục cho những người đã có gia đình. Ban đầu sách mang tên Giáo hoàng Benedict với tư cách là đồng tác giả, cùng với Hồng y Robert Sarah, nhưng sau đó người ta biết rằng vị Giáo hoàng danh dự không phải là đồng tác giả của nó.

Lịch sử từ nhiệm

Trong những năm cuối đời, Đức nguyên Giáo hoàng Bênêđictô chủ yếu sống một cuộc sống riêng tư, trầm lặng trong một căn phòng tại một tu viện cổ kính ở Vatican.

Đức Tổng Giám mục Gänswein trong một buổi phỏng vấn tại Rôma vào tháng 9 năm 2018 cho hay: “Đức Bênêđictô XVI, kể từ khi từ chức, đã tự cho mình là một ẩn sĩ cam kết sống đời chiêm niệm cầu nguyện cho Mẹ Giáo hội và người kế nhiệm ngài, Đức Phanxicô, và cho thừa tác vụ của thánh Phêrô do Chúa Kitô thành lập”. Đức Benedict đã không xuất hiện trước công chúng trong những năm qua, nhưng vẫn có những vị khách đến thăm, những người thường chia sẻ với ngài trong cuộc sống...

Sau khi nghỉ hưu, Đức nguyên Giáo hoàng chỉ xuất hiện trước công chúng trong một vài sự kiện đặc biệt tại Vatican, chẳng hạn như viếng thăm Vương cung thánh đường Thánh Phêrô vào năm 2015 để tham dự nghi thức chính thức khai mạc Năm Thánh Lòng Thương Xót với việc mở Cửa Thánh. Đức Thánh Cha Phanxicô đã chào đón ngài tại tiền sảnh của vương cung thánh đường trước khi cử hành nghi thức mở Cửa Thánh và sau đó cùng bước qua cửa năm thánh. Đức Benedict theo sau, với sự hỗ trợ của Đức Tổng Giám mục Gänswein.

Ngay cả khi Ngài chủ tọa một nghi thức tại Đền Thờ thánh Phêrô, người ta vẫn lo lắng về sức khỏe của ngài. Ở tuổi 78, Ngài là vị Giáo hoàng lớn tuổi nhất được bầu sau Giáo hoàng Clémentê XII năm 1730. Chính ngài đã tiên đoán ngài sẽ có một nhiệm kỳ giáo hoàng ngắn.

Đức Thánh Cha Bênêđictô nói rằng ngài từ nhiệm vì "sự suy yếu tinh thần và thể chất" vì tuổi tác. Ngài cảm thấy trọng trách ngày càng trở thành gánh nặng và ngài không thể hoàn thành đầy đủ nhiệm vụ của mình.

Nhưng đây là một hành động cực kỳ hiếm vì đã không xảy ra kể từ năm 1415, sau khi Giáo hoàng Gregory XII thoái vị. Một số nhà quan sát suy đoán thêm ngoài những nguyên nhân sức khỏe, còn có vụ rò rỉ tài liệu cho báo chí bởi quản gia riêng của Đức Benedict và những đấu đá nội bộ trong Giáo triều Vatican.

Triều đại mới

Hồng y Joseph Ratzinger đã từng là người đứng đầu Bộ Giáo lý Đức tin của Vatican trong gần 24 năm dưới thời Giáo hoàng John Paul II trước khi ngài được bầu kế vị giáo hoàng Ba Lan vào tháng 4 năm 2005. Với Đức Wojtyła, Ngài đã phá vỡ một kỷ lục lâu dài đó là truyền thống bầu chọn người Ý làm giáo hoàng, và Đức Ratzinger trở thành người Đức đầu tiên trở thành giáo hoàng kể từ thế kỷ 16 với Đức Adrian VI.

Hồng y Joseph Ratzinger, tân Giáo hoàng Biển Đức XVI, xuất hiện tại cửa sổ ban công chính của Vương cung thánh đường Thánh Phêrô ngày 19/4/2005 tại Vatican.

Vị giáo hoàng thứ 265

Mặc dù nhiệm kỳ 8 năm của ngài ngắn ngủi so với 26 năm của Đức Gioan Phaolô, nhưng ngài không chỉ đơn thuần là một người chăm sóc hay canh giữ. Trong những thành tựu khác, ngài đã giám sát việc thiết lập một quy trình để các giáo đoàn Anh giáo gia nhập Giáo hội Công giáo trong khi vẫn duy trì các truyền thống phụng vụ đặc biệt của họ, đồng thời tiếp tục truyền thống gặp gỡ giới trẻ trên thế giới ba năm một lần hoặc lâu hơn của vị tiền nhiệm trong các đại hội Giới trẻ Thế giới.

Trong triều đại giáo hoàng của mình, ngài đã xuất bản ba tông huấn, Tông huấn đầu tiên của ngài là "Thiên Chúa là Tình yêu" (Deus Caritas Est), vào năm 2006 với chủ đề

về tình yêu, với Phần I trình bày một suy tư thần học và triết học về các chiều kích khác nhau của tình yêu — eros, philia, agape — và giải thích một số những sự việc liên quan đến tình yêu của Thiên Chúa dành cho con người và mối liên hệ nội tại của tình yêu này với tình yêu con người. Phần II đề cập đến việc thực hành giới răn yêu người lân cận.

Năm sau, trong tông huấn “Nguồn Hy Vọng Cứu Độ” (Spe Salvi), Ngài cho hay, nếu không có niềm tin vào Chúa, nhân loại sẽ bị những hệ tư tưởng đưa dẫn đến “những hình thức tàn ác và vi phạm công lý tàn bạo nhất”.

Trong Tông huấn “Đức Ái Trong Sự Thật” (Caritas in veritate), tông huấn thứ ba và cũng là thông điệp cuối cùng này, được phát hành vào năm 2009. Theo lời của Hội đồng Giám mục Công giáo Hoa Kỳ, đây là “lời kêu gọi nhìn nhận mối quan hệ giữa sinh thái con người và môi trường và liên kết bác ái với sự thật trong việc theo đuổi công lý, công ích và sự phát triển đích thực của con người”.

Hội đồng giám mục cho biết: “Trong Tông huấn, Đức Thánh Cha chỉ ra những trách nhiệm và hạn chế của chính phủ và tư nhân, thách thức các ý thức hệ truyền thống cánh hữu hay tả, đồng thời kêu gọi tất cả mọi người nam nữ hãy suy nghĩ và cùng nhau hành động”.

Trong khi Deus Caritas Est và Spe Salvi đề cập đến các nhân đức thần học của tình yêu và hy vọng, Đức Bênêđictô đã hoàn thành bản thảo của Tông huấn thứ tư bàn về đức tin. Nhưng nó đã không được xuất bản vì Đức Benedict từ chức. Người kế nhiệm ngài, Đức Phanxicô, đã hoàn thành và xuất bản Tông huấn “Ánh Sáng của người Kitô hữu” (Lumen Fidei) vào tháng 6 năm 2013, bốn tháng sau khi ngài lên ngôi. Đức Phanxicô, trong đoạn 7 của tông huấn đã thừa nhận sự việc này.

Đức Phanxicô cho hay: “Những cân nhắc về đức tin - tiếp nối với tất cả những gì mà huấn quyền của Giáo hội đã tuyên bố về nhân đức thần học này - nhằm bổ sung cho những gì Đức Bênêđictô XVI đã viết trong các Tông huấn về bác ái và hy vọng.” “Chính Đức Nguyên Giáo Hoàng gần như đã hoàn thành bản thảo của Tông huấn về đức tin. Vì điều này, tôi vô cùng biết ơn Ngài, và với tư cách là anh em trong Chúa Kitô, tôi đã tiếp tục công việc tốt đẹp của ngài và thêm vào một số tư duy của riêng tôi”.

Trong nhiều tác phẩm, Đức nguyên Giáo hoàng đã Giới thiệu về Công giáo, một tuyển tập các bài về Tín lý được xuất bản năm 1968; Những Suy Tư của Đức Ratzinger; một cuộc phỏng vấn dài về tình trạng của Giáo hội (1985); Muối Đất (1997); và Chúa Giêsu thành Nazareth, cuộc đời của Chúa gồm ba tập được xuất bản dưới triều đại giáo hoàng của Ngài.

(còn tiếp)